

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Geografija Evrope

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:** 1**4. Bodovna vrijednost ECTS:** 6**5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni   Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar: 1   5**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:	<input type="text"/> 3
9.2. Auditorne vježbe:	<input type="text"/> 2
9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:	<input type="text"/> 0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Fadila Kudumović Dostović, docent

13. E-mail nastavnika:

fadila.kudumovic-dostovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.pmf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Savladati znanja o položajnim odlikama, fizičko-geografskoj strukturi i specifičnostima obala Evrope;
- Usvojiti znanja o društveno-geografskim odlikama Evrope sa naglaskom na historijske i demogeografske činjenice razvoja;
- Spoznati faktore privredno-ekonomskog i urbano-geografskog razvoja Evrope;
- Usvojiti znanja o ključnim faktorima izdvajanja geografskih regija Evrope, kao i geografskim specifičnostima izdvojenih regionalnih cjelina;
- Savladati bitne geografske činjenice o određenim državama Evrope, tipičnim predstavnicama privredno-ekonomskog, socio-kulturnog i urbano-geografskog razvoja pojedinih regija;
- Spoznati važnost nastanka i razvoja Evropske Unije, te njenu ulogu i značaj u društveno-ekonomskim i regionalno-razvojnim tokovima na evropskom i globalnom nivou.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

- analiziraju i komentiraju položajne odlike, te odlike fizičko-geografske strukture i obalnog prostora Evrope;
- identificiraju posljedice historijskog i demogeografskog razvoja na savremenu društveno-geografsku strukturu Evrope;
- uzročno-posljedično povezuju faktore prirodne i društvene strukture sa tokovima privrednog i urbanog razvoja Evrope;
- identificiraju i kategoriziraju geografske regije Evrope prema dostignutim nivoima privredno-ekonomskog razvoja;
- izdvajaju i analiziraju geografske osobenosti pojedinih država Evrope po regijama i uspoređuju ih sa državama susjednih regija;
- identificiraju faktore i analiziraju motive nastanka Evropske Unije, te povezuju njenu ulogu i značaj u savremenim evropskim i globalnim razvojnim tokovima;
- na tematskim kartama nacrtaju, te analiziraju i komentiraju predstavljene sadržaje.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Definicija evropskog geoprostora-geografski položaj, granice i veličina Evrope;
2. Karakteristike obala i razuđenost evropskog kontinenta;
3. Geološko-geomorfološke odlike Evrope;
4. Klimatsko-hidrografske odlike Evrope;
5. Pedološko-biogeografske odlike Evrope;
6. Historijski razvoj i demogeografske odlike Evrope;
7. Ekonomsko-geografske karakteristike Evrope;
8. Urbano-geografske karakteristike Evrope;
9. Regionalno-geografska struktura Evrope i evropske države;
10. Sjeverna Evropa (Švedska i Norveška);
11. Zapadna Evropa (Velika Britanija i Francuska);
12. Srednja Evropa (Njemačka i Poljska);
13. Južna Evropa (Italija i Španija);
14. Istočna Evropa (Rusija);
15. Evropska Unija.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni. U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učeće i diskusije studenata.

Auditorne vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarских radova.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.)

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadatka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadatka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se budu na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarски rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarски rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno u posljednjoj - 15 sedmici predavanja. Za urađeni i prezentirani seminarски rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na četiri izvučena pitanja iz programa nastavnog predmeta obrađenog na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva četiri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50, a za polaganje ispita potrebno je osvojiti 25 bodova. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 63	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	64 - 73	7	D
Seminarski rad	0-10	84 - 93	9	B
Završni ispit	25-50	94 - 100	10	A
Ukupno	25-100			

21. Osnovna literatura:

1. Rebernik, D. (2009). Osnove fizične geografije Europe. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
2. Davidović, R. (2004). Regionalna geografija Evrope. Treće izdanje. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu: PMF.
3. Natek, K., Natek, M. (2004). Države svijeta. Zagreb: Mozaik knjiga.
4. Šećibović, R., Đoković, E. (2003). Regionalna ekonomska geografija I. Evropa. Beograd: Ekonomski fakultet Beograd.
5. Petrović, R. (1985). Zemlje i narodi svijeta. Zagreb: Prosvjeta.
7. Klemenčić, M. (1997). Atlas Evrope, Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža.
8. Westermann Diercke Weltatlas. (2008). Braunschweig.

22. Internet web reference:

- <http://www.encyclopedia.com/topic/Europe.aspx>
- <http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/eu.htm>
- <http://ec.europa.eu/eurostat>
- <http://www.statista.com/topics/921/european-union/>
- <http://www.britannica.com/>
- <https://www.microsoft.com/uk/encarta/>

23. U primjeni od akademske godine:

2016/2017.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: